

[Statsministeren.]

nemført, vil der kun være ca. 500 afsonere tilbage i fængslerne.

Om benådning af dødsdømte skal jeg oplyse, at den tid, der nu er forløbet siden retsopgørets begyndelse, har gjort det muligt at anvende benådning overfor dødsdømte i noget større omfang end tidligere, hvilket alle må kunne føle tilfredshed med. Men for en endnu videregående benådningspraksis sættes der visse grænser derved, at en større del af de endnu ikke endeligt afgjorte sager vedrører besættelsestidens allervorste forbrydere.

Angående spørgsmålet om amnesti skal jeg henvise til den debat, der var i dette høje ting for 2 år siden. Under disse drøftelser konstaterede den daværende justitsminister, at der var enighed om, at en amnesti omfattende straffafsoning kunne der ikke være tale om, og at man derfor var enig om, at en amnestilovgivning måtte koncentrere sig om tilbagegivelse af de rettigheder, der var frakendt de dømte.

Resultatet blev gennemførelsen af loven af 1. juni 1947 om generhvervelse af visse i medfør af straffelovstillægget frakendte rettigheder. Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard erklærede sig den gang tilfreds hermed, idet han dog tog forbehold med hensyn til, om loven i alle enkeltheder ramte det rigtige.

Det er genstand for overvejelse i regeringen, om det nu er muligt at gå et skridt videre med hensyn til generhvervelse af de fortabte rettigheder.

Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaards betragtninger om sikringen af det frie ord påhørte jeg med stor opmærksomhed. Jeg har tidligere udtalt mig om denne sag og kan kort erklære, at jeg er enig med det ærede medlem i, at det frie ord under alle omstændigheder bør være sikret. Jeg må måske i denne forbindelse erindre om, at arbejdernes hovedorganisation, De samvirkende Fagforbund, under typografstrejken bekendte sig til samme opfattelse, idet man i et brev til Dansk Typografierbund sagde følgende:

„Da D. s. F.s. forretningsudvalg må lægge den største vægt på, at den politiske ytringsfrihed sikres i forbindelse med det forestående landstingsvalg, opfordrer forretningsudvalget typografernes ledelse til at foranledige, at der træffes foranstaltninger til, at de offentlige myndigheders nødvendige tryksager og de politiske partiers valgmateriale kan blive færdiggjort, samt at dagspressen kan udkomme“.

Det ville være lykkeligt og også tilrådeligt,

om de pågældende interesserede organisationer ved bindende aftaler sikrede den ytringsfrihed, som jeg erkender under alle forhold bør være sikret.

Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard gjorde dernæst forskellige interessante bemærkninger om det, han kaldte konsekvenserne af vor indtræden i Atlanterhavspagten, og andre ordførere har ligeledes fremsat bemærkninger om pagten og de problemer, der knytter sig hertil. Jeg vil gerne med dette udgangspunkt sige et par ord. Jeg finder det helt forståeligt, at rigsdagens beslutning om at tiltræde Atlantpagten stadig giver anledning til diskussioner og meningsudvekslinger. Det er en både vigtig, alvorlig og meget vidtrækkende beslutning, der er taget. Jeg havde nær sagt: jeg håber, at alle tingets medlemmer i den tid, diskussionen om vor stillingtagen stod på, har haft det som jeg selv, at der forud for den afgørende standpunkttagen har fundet langvarige og alvorlige overvejelser — for ikke at sige sjælekampe — sted i hver enkelts sind.

Det, vi lærte den 9. april 1940, må vi ikke glemme. Hvad var det? Det var den kendsgerning, at der ikke findes nogen mulighed for en særlig dansk fred, hvis verden kommer i brand. I vor tid er freden udelelig. Danmarks fred, Nordens fred og Europas fred er en del af verdens fred. Det var vel også i denne erkendelse, vi gik ind i De Forenede Nationer, som vi havde håbet skulle sikre freden og give os frihed for frygt. Det gik ikke sådan. Jeg har tidligere her i tinget udførligt forklaret, hvilke faktorer der har bidraget til at øge spændingen i Europa. Jeg tænker på de bemærkninger angående Østeuropa, som jeg fremsatte i diskussionen om Atlantpagten. Jeg vil gerne i dag overfor tinget have lov til at pege på en anden efter min mening afgørende ting.

En væsentlig årsag til, at freden ikke er sikret, er efter min mening, at de demokratiske lande i Vesteuropa efter krigens afslutning har været afgørende svækket. De har været svage økonomisk, socialt, politisk og militært og har derfor ikke med den nødvendige kraft kunnet løse de samarbejdsopgaver, som naturligt tilfalder dem i efterkrigstidens verden. Den nye verden, der nu efter den sidste krig bliver vor og vore børns, har to stærke modpoler, Amerikas Forenede Stater og Sovjetunionen.

Mellem dem ligger Vesteuropa, som kan blive en formidler og en fredsfaktor. Men det svækkede Vesteuropa, krigen efterlod, blev ingen styrkelse for freden, men et problem, ja, sålænge det er svækket, næsten en